

Sammanfattning

Utgiven av

Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU)

Publikationens namn

Alkumittaus – Matematiikan ja äidinkielen ja kirjallisuuden osaaminen ensimmäisen luokan alussa

Författare

Annette Ukkola och Jari Metsämuuronen

Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU) anordnade hösten 2018 för första gången en utvärdering av lärresultat för elever i årskurs 1 i den grundläggande utbildningen. För denna utvärdering används benämningen inledande mätning. Dess syfte var att producera nationell information om vad eleverna kan när de börjar i årskurs 1. Den inledande mätningen startade den longitudinella utvärderingen av lärresultat i den grundläggande utbildningen. Syftet med den longitudinella utvärderingen är att utvärdera utvecklingen av elevernas kunskaper och färdigheter under den grundläggande utbildningen i två centrala läroämnen, *matematik* och *modersmål och litteratur* enligt målen i Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014. Elevernas kunskaper utvärderas i årskurs tre, sex och nio.

I denna rapport presenteras de första resultaten från den inledande mätningen utifrån elevdata. I det nationella samplet deltog sammanlagt 7 770 elever. Av eleverna kom 6 902 från finskspråkiga och 868 från svenskspråkiga skolor. Skolorna meddelade att totalt 531 elever studerar finska eller svenska som andra språk, att 521 elever får intensifierat stöd och 278 elever får särskilt stöd. I utvärderingen deltog även ett separat sampel på 107 elever med särskilt stöd. Av dessa elever gick 64 i specialskolor och 43 hade individuella läroplaner antingen i matematik eller i modersmål och litteratur. Utvärderingen gjordes på dator eller tablett och alla uppgifter hade muntliga instruktioner. Eleverna gjorde utvärderingen på skolans undervisningsspråk.

Det fanns stora individuella skillnader i färdigheterna, men skillnaderna mellan könen var små. Flickornas totalresultat var något bättre än pojkarnas, och flickorna kunde uppgifterna i modersmål och litteratur bättre än pojkarna. Pojkarna behärskade däremot uppgifter i matematik bättre än flickorna. Bland topprestationerna fanns det fler pojkar än flickor. Majoriteten av elever med de svagaste resultaten i matematik och modersmål var pojkar.

Elevernas färdigheter var lika goda i finsk- och svenskspråkiga skolor. Däremot hade elever som läser finska eller svenska som andra språk tydligt svagare färdigheter än de övriga eleverna. De regionala skillnaderna var små. Inom regionerna fanns det skillnader i resultaten. Färdigheterna var bättre i urbana kommuner än i tätorts- och landsbygdskommuner.

Även om eleverna har mycket varierande färdigheter då de börjar årskurs 1, börjar de sin skolgång med rätt så jämlika utgångspunkter runt om i Finland. I den longitudinella utvärderingen är det viktigt att utreda vilka bakgrundsfaktorer kan förklara elevernas färdigheter vid skolstarten och utvecklingen av elevernas lärande.

Nyckelord: grundläggande utbildning, lärresultat, läsfärdighet, matematik, modersmål och litteratur, nybörjarundervisning, utvärdering